

„Ir šviesa, ir tiesa mūs žingsnius telydi!“

2008

Gruodis

VARPAS

LIETUVOS LAISVĖS KOVOTOJŲ SĄJUNGOS LEIDINYS

Nr. 12 (170)

Sveiki sulaukę šventų Kalėdų!
Sveiki sulaukę Naujųjų metų!

Šventoji šeima. Br. Paulius Vaineikis OFM, 2006 m., Lietuva

Sveikiname

*Lietuvos kariuomenę
90-mečio proga*

*Vladą Ežerskį
85-mečio proga*

*Arkivyskupą Sigitą
Tamkevičių SJ 70-mečio proga*

*Stasį Mikuckį
60-mečio proga*

Kęstutis Balčiūnas

Partizanų kalėdos

Tylu miškuos gimtinės,
Nei vėjo, nei pūgos
Balti laukai apsnigę
Tik aidą atkartos.

Tik aidą, kurs atklysta
Iš kaimo tolumoj,
Kai šalant tvoros pyška
Sodyboj nuošalioj.

Aukštas pušis peršokęs,
Lyg mestas kamuolys,
Aukštyr į skliautą ritas
Mėnulio obuolys.

Ir žeria blankią šviesą
Ant sniego tyloje,
Ant miško, ant pirkelės,
Kur stovi vieniša...

Šilta šviesa žvakelės
Plevena troboje,
Prie stalo rūstūs vyrai
Susėdę paslapčia...

Plotkelę baltą laužia
Ir meldžiasi širdim,
Užgimstant Atpirkėjo
Jie laukia su viltim.

Ginklus apsikabinę,
Lyg savo mylimas,
Toli mintim nuklydę
Pas ištremtas šeimas.

Šianakt ištirpsta laikas
Visatos erdvėje,
Išskirtos sielos jungias
Kalėdų prasmėje...

Gamtos didybė skamba
Simfonijoj dangaus,
Bedaliui širdį sopą,
Ar jį kas nors užjaus?

Šianakt Taigos platybėj
Sušalus, vieniša
Sesuo numirs iš bado
Gegužy ištremta.

Vienintelė maža seselė,
Tikėjus didele viltim -
Sugrižt ir pamatyt brolelį,
Kurs krito peršauta širdim...

Šilta šviesa žvakelės
Plevena troboje,
Išskirtos sielos jungias
Kalėdų prasmėje...

Regina Sacevičiūtė-Karaznevičienė

Paskutinė malda

Šiomet nebelauk prie Kūčių stalo,
Mama. Šauda, šauda... Ar girdi?
Ir tavi plaukai anksti pabalo,
Kaip ievos šakelė pabaly.
Koks vėjuotas, koks raudonas rytas...
Jo pašvaistė krinta į laukus.
Virpa beržas vėjuose sulytas,
O krūtinėj nerimas gūdas.
Girgžda pušys, girgžda lieknos pušys,
Lyg išvytos vėlės iš kapų.
O už jų - toks įnirtingas mūšis
Tarp parduotų Lietuvos vaikų.
Nebedėk, Motut, ant Kūčių stalo,
Nebedėki kalėdaičio man daugiau.
Ant šio žalio miško pjedestalo
Pakutinę maldą aš baigiau.

Globalinių įvykių protrūkis

Vilius Bražėnas

Šį rudenį įvykių griūtis tokia plati, kad galima pagalvoti, jog gyvename senovės kiniečių prakeikimo šešėlyje: „Kad tau tektų gyventi įdomiais laikais!“ Nespėji vieno įvykio pasverti šiandienės tikrovės aki-vaizdžios istorijos ir sveikos nuovokos svarstyklėmis, kai užgriūva kiti. Pasinaudokime atokvėpiu tarp dviejų Seimo rinkimų turų, atidžiau pažvelgti į staigą, lyg „Ampelmanas“ iš dėžutės, iššokusią pasaulinę krizę. Pradžiai praverstų prisikasti iki jos kilmės. Lai- mei, savame (netvarkingame) archyve užtikau keletą dar 1970-siuose metuose skaitytą politikos ir kultūros žurnalo AMERICAN OPINION (Amerikietiška nuo- monė) rašinių bankų tema. Jie buvo tarp atidėtų į „gal kada prireiks“ krūvą.

Pirmiausiai nustebino ilgai pamiršta gan marga „ekonominių“ bei „finansinių“ krizių istorija. Per- žvelgus anuomet pažymėtas rašinio vietas į akis krenta „centrinių bankų“ ir „internacionalinių ban- kų“ vaidmuo valstybių politikoje. Radau citatą iš Londono „Financial Times“, 1921 m. spalio 26 d. laidos: „Pustuzinis vyrų, esančių Didžiųjų Penkių Bankų viršūnėse, susilaikymas nuo Iždo Vertybių („Treasury Bills“) atnaujinimo, galėtų sujaukti visą vyriausybės derinį“. O centriniai bankai dažnai būna susiję su užsienio kapitalu. Didžiulės įtakos į valstybių finansinę politiką turi „internacionaliniai bankai“, sėdį ant didžiulio turto. Jie seniai skolinda- vo pinigus (auksu) kunigaikščiams ir karaliams, ne retai finansuodami abi kariaujančias puses. Ameri- koje į tą bankininkų klasę iškilo J.D. Rokefeleris ir T.P. Morganas. Ir jie turi ryšius su Europos Rotšil- dų „internacionaliniais“ bankais. Per deficitus jiems prasiskolina valstybių vyriausybės. Esą jie yra su- kėlę finansines panikas pradedant 1895 m. Per 1907 m. paniką amerikiečiams buvę „įrodyta“, jog bėda ta, kad JAV neturi „centrinio“ banko. 1913 m. JAV Kongresas įsteigė garsiąją „Federalinę Rezervų Si- stemą“ („Federal Reserve System“). Labai mažai net amerikiečių žino, kad ta „sistema“ nėra nei „federal- linė“, nei turinti kokių nors „rezervų“. Tai yra JAV valdžios įsteigtas, bet privačių interesų kontroliuoja- mas centrinis bankas.

Dvylika JAV prezidento paskirtų, bet valdžiai ataskaitos neduodančių, bankininkų, anot „Ameri- can Opinion“ analitiko Gerio Aleno, „kontroliuoja mūsų pinigų apyvartą leidimą ir palūkanų dydį, tuo būdu manipuliuodami ištisą ekonomiką – su- keldami infliaciją ir defliaciją, ekonominę nuosmukį ir išsipūtimą, stumdant finansinę biržą aukštyn ir žemyn. Aišku, kad kas nors iš anksto žinodami at- einančius pasikeitimus, pasipelno „nueinant ir pa- reinant“. 1970 m. kovo mėn., kai cituotas straipsnis buvo spausdintas, JAV deficitas buvęs 372 milijardai

dolerių. O dabar, po 38 metų, įskaitant socialinius įsipareigojimus, yra jau arti 10 trilijonų!

Ir dabartinė JAV, ir pasaulinė krizė radosi iš bankų užvertimo popierinės vertės pinigais. Dėl pinigų gau- sumo ir žemų palūkanų kilo „prasiskolinimo orgija“. Tačiau staiga buvo nuspausti pinigų mašinos stab- džiai. Ir pinigus lengvai skolinę bankai ir jų klientai, apsisunkinę virš išgalių dydžio pirktais būstais, atsi- stojo prieš tikrovę. Padėtį gelbsti vyriausybės, „parem- damos“ ar atvirai „supirkdamos“ bankus ir tikriausiai neapsidraudusias draudimo bendroves, mokėdamos pasiskolintais pinigais. Mūsų akyse vyksta finansinių institucijų nacionalizavimas be Lenino, Stalino ir Hit- lerio pagalbos. Kiekvieną chaosą seka šuolis ar bent žingsniai į diktatūrą. Vienas tokių žingsnių šiandien yra finansų kontrolės centralizavimas.

Ne be reikalo K. Markso parašyto Komunistų Ma- nifesto 10-ties platformų (pakopų valstybių įstūmimo į komunizmą) 5-ji platforma nurodo: „Kreditų centra- lizavimas valstybės rankose, naudojant nacionalinį banką su valstybės kapitalu ir išimtinu monopolium“.

Jau prieš garsųjį 1929 m. finansinį krachą būta vi- sos eilės (sukeltų) panikų ir nuosmukių. Prieš minėto straipsnio 1970 m. datą būta biržos akcijų kritimų: 1936- 1937 m. 30%, 1948 m. 16%, 1953 m. 13%, 1956-1957 m. 19%, 1960 m. 17%, 1966 m. 25%, 1970 m. virš 25%.

Ir, nežiūrint daugelio blogų ženklų ir patriotų ame- rikiečių bei kitų valstybių laisvę branginančių švie- suolių įspėjimų, dauguma net apsišvietusių ir mok- slo laipsniais užtarnautai apsisagsčiusių intelektualų pasirinko pilietinį miegą, vietoje pilietinės pareigos. Blogiausia tai, kad iš politinio žodyno ištrintas žodis „globalizmas“. Net ir mūsų Tėvynėje, kuri komunistų okupacijos metu matė ištrintą žodį „Laisvė“.

Nors girdime kalbas apie „ekonominę krizę“, tik- rumoje esame laisvės krizėje. Kai kurie valstybių ir pa- sauliniai turčiai siekia ne daugiau pinigų, o daugiau galios. Jie siekia pasaulinės galios monopolio per pa- saulinę valdžią. Jie ir jų samdytos smegenys – globalis- tai intelektualai ir politikai – manipuliuoja ekonomiką ir politiką, kurdami „Naują Pasaulio Santvarką“, kuri taptų pasauline „timokratija“ – visų galių sukaupimu į „vienas rankas“.

Jau 1920 m. Popiežius Benediktas XV įspėjo, kad „pasaulinės valdžios ilgisi šlykščiausi elementai“, kas esą, atneštų didžiausią terorą. Tikėkimės, kad laisvų tautų inteligentai pabus iš pilietinio miego ir pažadins kitus. Antraip mūsų vaikų karta gali atsibusti PASAU- LINIAME GULAGE.

Tad klausime Lietuvos politinius „rabinus ir rašto žinovus“: ką Tamsta galvoji ir gali mums pa- sakyti apie „Naują Pasaulio Santvarką?“ Neleiskime jiems tylėti.

Konservatizmas – tautą sergėjantis pradas

Algimantas Zolubas

Tautos gimimas yra ontologinis reiškiny, istorijos gelmių slėpinys. Gimusi iš Adomo ir Ievos, žmonija savo rasėmis, antropologiniais ir kitokiais požymiais nutolo nuo savo priešistorinių protėvių, pasklido po visą pasaulį, užvaldė negyvenamas žemes, savaip išpažįsta Kūrėją, tautos dažnai nebesusikalba, nesutaria, kariauja.

Tauta iš esmės yra istorinė kategorija, ji yra žmonių bendruomenė, kurią jungia politinės ir ekonominės gyvenimo sąlygos, bendri papročiai, tradicijos, tikėjimas. Tautos būtis neapibrėžiama nei rase, nei kalba, nei religija, nei teritorija, nei valstybiniu suverenitetu, nors visos šios savybės yra daugiau ar mažiau svarbios tautos būčiai. Teisiausiais reikia laikyti tuos, kurie pagrindiniu tautos bruožu laiko iš amžių glūdumos einančią pasaulio visuomenės dalies istorinio likimo bendrystę. Istorinio likimo bendrystės suvokimas tautoje sąlygoja tautinę sąmonę; tautinė sąmonė gimsta kartu su tauta bendros ir nepakartojamos istorijos gelmėse.

Kaip ryškiai išreikštą istorinio likimo bendrystės pavyzdį rusų filosofas Nikolajus Berdiajevas („Filosofija neravenstva“ (Nelygybės filosofija), Berlynas, 1923) pateikia žydų tautą. Nors žydų tauta beveik nebeteri jokių bendrų tautinių požymių – kalbos, teritorijos ir iki 1948 m. neturėjo savo valstybės, pasitraukė ir nuo savo senojo tikėjimo, tačiau istorinio likimo bendrystės jausmas tarp žydų, kur jie bebūtų, yra itin stiprus.

Kaip teigia N. Berdiajevas, „Tauta nėra vienos ar kitos laikmečio atkarpos reiškiny. Tauta nėra gyvenanti karta ir nėra gyvenusią kartų suma. Tautoje tebėra ir gyvena visos kartos, jos tautai ne mažiau reikšmingos kaip dabartinės kartos. Tauta turi ontologinį branduolį. Tautos dvasia priešinasi, kad dabartis ir ateitis naikintų praeitį. Tauta visuomet veržiasi į pergalę prieš mirtį, ji neleidžia išimtinai vyrauti ateičiai virš praeities. Tautinė sąmonė konservatyvi ne todėl, kad ji būtų priešinga kūrybai, o todėl, kad ji saugo tikrąjį tautos gyvenimą nuo sunaikinimo per ateitį; gyvais ji pripažįsta protėvius vienodai, kaip dabartines ir būsimąsias kartas. Tautos gyvenimas priešinasi internacionalistinei mirčiai. Kiekviena tauta, sveiko instinkto vedama, veržiasi į didžiausią galią ir klestėjimą. Internacionalizmas yra priešingas ne tik tautiškumui, bet ir visuotinumui, nes jis naikina individualumą; negali būti meilės abstrakčiam žmogui, tarkim, prancū-

zui, anglui ar rusui, gali būti meilė prancūziškam, angliškam ar rusiškam žmogui, arba tam, kas prancūziška, angliška ar rusiška jame, t. y. individualiam paveikslui“.

Valstybė nėra tautos būtį apibrėžiantis požymis, tačiau bet kuri tauta stengiasi sukurti savo valstybę, ją įtvirtinti, stiprinti, nes valstybėje tauta laisvai gali reikšti visas savo galias, plėtoti savo etnokultūrą, tvirtinti istorinio likimo bendrystę. Optimali tautos būseną yra savoje nepriklausomoje valstybėje. Antra vertus, valstybei tautinis pagrindas yra reikalingas, jai reikalingas tautinis branduolys, nors jo gentinė sandara būtų daugialypė. Taigi valstybė yra tautos buveinė, rūmas, pilis.

Tautos ir valstybės istorinei raidai konservatizmas yra būdingas ir iš esmės reikšmingas kaip religinis ir ontologinis žmonijos bei visuomenės pradas. Tikrasis konservatizmas yra amžinybės kova su laiku. Konservatizmo priešingas polius yra revoliucinis požiūris į praeitį, kadangi jis skelbia praeities mirtį („Pasaulį seną išardysim ...“), o ne prisikėlimą, o kas nusišuka nuo mirties ir nuo jos bėga prie gimstančio gyvenimo, tas yra naikinančios mirties valdžioje, tas tesuvokia gyvenimo atplaišas, o ne amžinybę. Revoliucijos naikina praeitį, naikina ne tik tai, kas dūlėja, bet ir tai, kas amžina ir vertinga. Tikrovėje praeitis turi ne mažesnes teises už ateitį. Naikinantį laiką srautas nusineša viską, kas laikina, o piramidės, samanomis apžėlę senų pilių, rūmų, šventyklų sienos skleidžia amžinybės šviesą, neišnykstantis amžinybės grožis lieka. Konservatizmas liudija ne laiką griovimą ir naikinimą, o amžinybės kovą prieš griovimą ir naikinimą, kitokio pasaulio pasipriešinimą šio pasaulio poveikiui. Žavintis praeities grožis nėra tas grožis, kuris kažkada buvo šiandieninis ir naujas, o grožis to, kas lieka po didvyriškos kovos su naikinančiu laiku. Konservatizmas, kaip amžinas pradas, reikalauja, kad sprendžiant tautų, valstybių, bendruomenių likimą būtų išklaustas ne tik gyvųjų, bet ir mirusiųjų balsas, kad būtų pripažinta reali būtis ne tik dabarčiai, bet ir praeičiai. Tautos valios

Egiptas

Peru

neįmanoma išreikšti aritmetiškai, kaip to reikalauja demokratijos mechanizmas, nes tautos valia gali būti mažumos valia (dažnai taip ir būna). „Tautos valią, - sako N. Berdiajevas (ten pat), - sąlygoja ne tik gyvieji, bet ir mirusieji, didinga praeitis ir mįslinga ateitis. Tautai priklauso ne tik žmonių kartos, bet ir šventovių, rūmų, sodybų akmenys, seni rankraščiai ir knygos. Ir kad suvoktume tautos valią, reikia išgirsti šituos akmenis, perskaityti sutrūnijusius puslapius“. Konservatizmas nestabdo kūrybos vystimosi bei plėtotės, o tik siekia amžinos ir nenykstančios praeities išsaugojimo, jos prisikėlimo.

Priešingu konservatizmo poliumi, be paminėto revoliucinio požiūrio į praeitį, tarsi turėtume laikyti liberalizmą, tačiau be konservatizmo prado, pasirodo, jis išvis virsta nei šiuo, nei tuo, o „kažkuo“. Kaip teigia filosofai, liberalizmas pats vienas, neturintis tvirtos pamatinės idėjos reiškinys, egzistuoti negali. Pasaulyje liberalizmas yra praradęs bet kokią žavesį, liberalai retai ir nesėkmingai imasi valstybių vairo. Liberalizmą galėtume lyginti su paveikslu be rėmų, lietuviškuosius liberaliuosius „paveikslėlius“ – ir be turinio. Anot minimo rusų filosofo N. Berdiajevo, liberalizmas gali egzistuoti, vaidinti pozityvų vaidmenį tik drauge su konservatyviuoju pradū. Todėl dabartinis liberaliųjų partijų jungimasis į koaliciją Seime su Lietuvos konservatoriais (TS-LKD) yra natūralus, toms partijoms palankus reiškinys.

Konservatyvusis pradas ypač ryškus tautų kultūrų raidoje. Kultūroje visuomet ryškus konservatizmo, saugančio ir tęsiančio praeitį, pėdsakas, be konservatizmo kultūros raida išvis negalima. Futuristinė pasaulėjauta, kuri pasirodė su naujomis meno srovėmis, turi radikalizmo savybę, ji galutinai neigia praeitį ir dievina ateitį. Vaizduoti ateitį, nudažytą šviesiomis vaivorykštės spalvomis, o praeitį – tamsiomis arba juodomis, yra skurdi iliuzija. Tikras, vientisas požiūris į gyvenimą turi tvirtinti tai, kas amžina praeityje ir ateityje, tvirtinti amžiną, besitęsiantį gyvenimą.

Konservatizmas nėra prievartos pradas, jis yra laisvas, organinis. Konservatyvusis pradas nesipriešina vystimuisi, jis tik reikalauja, kad vystimasis būtų organinis, kad ateitis ne naikintų praeities, o ją tęstų. „Nelaiminga tautos dalis, kuri nemylė savo istorijos,

- sako N. Berdiajevas, - ir nori pradėti viską iš naujo, nelaiminga šalis, kurioje konservatizmas asocijuojasi su kliūtimis vystimuisi ir priešišku kūrybai“.

Tautos raidoje konservatizmas atlieka formuojantį vaidmenį, stabdo „praskydimą“, asimiliavimąsi, priešinasi kalbos taršai svetimybėmis, gyventojų migracijai, papročių ir tradicijų naikinimui.

Dešimtmečius blaškyta, kankinta, žudyta, buldozerinio ateizmo ir marksistinės ideologijos „šviesoje“ prievartauta lietuvių tauta patyrė neišmatuojamus nuostolius, didelė jos dalis prarado ne tik tautinę savimone, bet ir sveiką nuovoką, atsižadėjo krikščioniškojo tikėjimo, blaškosi po įvairias sekas, atstovais į valdžias renka vakarykščius prievartautojus. Valsitybėje tebetvyro raudonas rūkas, o gudrūs ir klatingi mokslinčiai, filosofai, politiniai verteivos ir net kitataučiai siūlosi į vedlius, ir iš to rūko tvaiko vesti į naujas sutemas. Antai Tomo Venclovos žodžiai, pasakyti 1997 m. Rytų Europos studijų vasaros mokykloje: „Tas tradicinis Rytų Europos pasaulis išnyks, kaip išnyko ji konservuojanti Berlyno siena, jeigu nuo mąstymo, paremto tautiniu ir valstybiniu egoizmu, sugėbėsime pereiti prie globalinio mąstymo, kuris galų gale atneša daugiau naudos tautai ir valstybei“. Kaip neseniai tai girdėta. Iki soties prisiklausyta, kai Maskva skelbė visuotinę komunizmo pergalę ir būsimą vienalytę sovietų tautą, prisiėmusią vienintelę rusų kalbą. Kad priėję prie globalinio mąstymo (praradę tautinę savimone), nebebūsime lietuviai, T. Venclovai tikriausiai aišku, tačiau nesvarbu. Jau atgautos nepriklausomybės metais, tikri tautos kultūros paveldo puoselėtojai kalbininkai kelinti metai galinėjasi su Prezidento peršama ir lietuvių kalbos komisijos palaikoma(!) nuostata lenkų tautybės Lietuvos piliečių pavardės asmens dokumentuose rašyti lenkiškais rašmenimis. Toks pataikavimas lenkiškai egocentriškai ambicijai prilygsta vieno esminių (kalbos) tautos bruožų naikinimui.

Klatingi politinių vertėvų siekiai, maskuotas veikimas kosmopolitizmo link, kėsina į tautinį paveldą, patį valstybės branduolį, tačiau iš amžių glūdumos einančios istorinio likimo bendrystės, Kūrėjo palaima ženklintos konservatyviuoju pradū, sunaikinti neįmanoma.

Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjunga liūdi
ir reiškia nuoširdžią užuojautą a.a.
vyskupo **Antano Vaičiaus**
šeimai ir Telšių vyskupijai.

Išrinktųjų į Seimą lojalumo Lietuvai testas – Seimo nario priesaika

Mykolo Romerio Universiteto
doktorantas

Audrius SKAISTYS

Lietuvos Respublikos Konstitucijos (LRK) 59 str. teigia: „išrinktas Seimo narys visas Tautos atstovo teises igyja tik po to, kai Seime jis prisiekia būti ištikimas

Lietuvos Respublikai“, o kita to paties straipsnio nuostata „Seimo narys, įstatymo nustatyta tvarka neprisiekęs arba prisiekęs lygtinai, netenka Seimo nario mandato“ patvirtina, kad Seimo nario priesaika yra netgi svarbesnė nei rinkėjų išreikšta valia per rinkimus. Išrinktasis į Seimą asmuo neįgyja jokių Tautos atstovo teisių, o kartu ir pareigų nuo jo išrinkimo momento, bet tik tada, kai prisiekia – duoda specialią Seimo nario priesaiką. Tokia nuostata verčia kreipti dėmesį į patį Seimo nario priesaikos tekstą, kuris yra įtvirtintas Seimo statute:

„Aš, (vardas, pavardė), prisiekiu būti ištikimas (– a) Lietuvos Respublikai; prisiekiu gerbti ir vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, saugoti jos žemių vientisumą; prisiekiu visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, sąžiningai tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei. Tepadeda man Dievas!“.

Nors galima prisiekti ir be paskutinio sakinio iš šio priesaikos teksto galima nustatyti, kad prisiekiantysis be ištikimybės Lietuvos Respublikai pasižada gerbti, vykdyti, saugoti, stiprinti ir tarnauti visai eilei šioje priesaikoje nurodytų konkrečių vertybių. Be tokio įsipareigojimo Tautai, kuri išrinko savo atstovą, Seimo narys neįgyja teisės vadintis Tautos atstovu ir, žinoma, netampa Tautos atstovo teisių ir pareigų turėtoju.

Svarbūs ir kiti su Seimo nario priesaikos davimu susiję aspektai – priesaikos davimo ceremonija ir padariniai atsirandantys atsisakius duoti priesaiką arba davus ją su išlygomis. Be to, yra svarbu ar Seimo nario priesaiką duodantis asmuo yra nesusijęs priesaika ar pasižadėjimu su kita valstybe, t.y. svarbu ar jis neturi dvigubos pilietybės ar kažko panašaus į kitos valstybės pilietybę.

Visai neseniai Lietuvoje didelio atgarsio susilaukęs garsaus Lietuvos futbolininko Armino Narbekovo Lietuvos pilietybės netekimo atvejis sako, kad jei šis Lietuvai nusipelnęs asmuo ir prisieks Lietuvai bei tuo pagrindu gaus antrąją – Lietuvos pilietybę, t.y. kartu su turima Austrijos pilietybe, tai dar nereikia,

kad šis asmuo galės tapti Seimo nariu. A.Narbekovas galėtų juo tapti tik tuo atveju, jei jis būtų išrinktas į Seimą, atsisakytų Austrijos pilietybės ir jos netektų pagal Austrijos teisės aktų nustatytą tvarką iki Seimo nario priesaikos davimo dienos. Ši LRK nuostata yra labai svarbi ir aktuali kai kuriems būtent 2008 m. rudenį išrinktiems į Seimą asmenims. Manychiau, kad Vyriausioji rinkimų komisija turėtų pagal savo įstatymais nustatytas pareigas išsiaiškinti, ar kai kurie glaudžiais ryšiais su kitomis valstybėmis susiję asmenys, kurie šiemet yra išrinkti į Seimą neturi LRK nustatytą – priesaiką ar pasižadėjimą pagrįstų sąsajų. Susisiejimas pasižadėjimu su kita valstybe galėtų būti suprantamas ir kaip pasižadėjimas bendradarbiauti su kitos valstybės specialiosiomis arba kitomis valstybinėmis institucijomis. Apie tai sako Asmenų, slapta bendradarbiavusių su buvusios SSRS specialiosiomis tarnybomis, registracijos, prisipažinimo, įskaitos ir prisipažinusiųjų apsaugos įstatymo 8 str. 3 d. Šioje dalyje teigiama, kad slapta bendradarbiavusių ir įstatymo nustatyta tvarka neprisipažinusių tai darius, o vėliau užėmusių su priesaikos davimus susijusias pareigas asmenų veikla vertinama kaip priesaikos sulaužymas.

Būtent tokių ar kitokių sąsajų gali turėti Viktor Uspaskich su Rusija, Valdemar Tomaševski, Michal Mackevič, Jaroslav Narkevič su Lenkija. Kaip teigia į Seimą išrinktas Gintaras Songaila savo 2008 m. lapkričio 4 d. kreipimesi į Vyriausiąją rinkimų komisiją, birželio 16 d. Lenkijos Prezidentas Pacų rūmuose 71-am Lietuvos Respublikos piliečiui įteiktė taip vadinamas „Lenko kortas“ tarp jų ir dviem asmenims, kurie šiuose rinkimuose taip pat buvo išrinkti į LR Seimą: Valdemar Tomaševski ir Michal Mackevič. Tai ypatin-gai svarbu nustatyti būtent dabar, kai Lenkijos propaguojamas ir nuo š. m. balandžio įsigaliojęs Lenko kortos įstatymas populiarėja Lietuvoje, tarp jų – lenkakalbių jos piliečių ir „Lenko kortos“ turėtojų suteikia tam tikrų pilietinių ir politinių teisių Lenkijoje.

Asmuo turintis Lenko kortą gali nemokamai gauti ilgalaikę vizą, suteikiančią teisę į daugkartinį įvažiavimą į Lenkijos Respubliką; gali legaliai dirbti Lenkijos Respublikoje; gali vykdyti ūkinę veiklą Lenkijos Respublikoje tokiomis pačiomis sąlygomis kaip ir Lenkijos piliečiai; turi teisę į nemokamą švietimą pradinėse septynmetėse, vidurinėse ir aukštosiose švietimo įstaigose turėdamas vienodas teises, kaip ir Lenkijos piliečiai; ūmios ligos atveju gali gauti būtiną medicininę pagalbą, kaip ir Lenkijos piliečiai; turi teisę gauti 37 procentų nuolaidą geležinkelio

transporto bilietams keliaudami Lenkijos teritorijoje; gali nemokamai lankytis valstybiniuose Lenkijos muziejuose; turi pirmumo teisę prašydami finansinės paramos iš Lenkijos valstybės ar savivaldybės biudžeto, skirto užsienyje gyvenantiems lenkams paremti. Asmuo, prašydamas „Lenko kortos“ turi per Lenkijos konsulinę įstaigą raštu pareikšti savo valią priklausyti Lenkų tautai. Be to, „Lenko kortos“ gavimas ar prašymo atmetimas siejamas su Lenkijos Respublikos gynyba, saugumu, viešąja tvarka, nenkenkimu pagrindiniams Lenkijos Respublikos interesams. Būtent tokiu būdu Lietuvos pilietis, turintis „Lenko kortą“, gali būti susijęs pasižadėjimu su kita valstybe – Lenkija. Štai čia būtų pirminės svarbos darbas jau ne tik Vyriausiajai rinkimų komisijai, bet ir Valstybės saugumo departamentui, kuris pagal jo veiklą reglamentuojantį įstatymą „saugo Lietuvos Respublikos suverenitetą ir jos konstitucinę santvarką“. Šios institucijos turėtų nustatyti, ar tarp išrinktųjų į Seimą (be jau įvardintų dviejų asmenų) nėra „Lenko kortos“ turėtojų, o jei tokių yra, tai pasiūlyti jiems šio kortos nustatyta tvarka atsisakyti iki Seimo nario priesaikos davimo dienos. Priešingu atveju asmuo raštu išreiškęs savo valią priklausyti Lenkų tautai gali duoti melagingą Seimo nario priesaiką, nes jis ją duodamas turi prisiekti sąžiningai tarnauti Tėvynei, kuri gali būti skirtingai suprantama.

Mano įsitikinimu LRK minimas Seimo nario mandatas yra tam tikra abipusio pasitikėjimo išraiška, kuri įgyjama Tautai išrinkus savo atstovaujamąjį, o atstovaujamajam prisiekus tinkamai atstovauti jos (Lietuvių tautos) interesams ir ištikimybę Lietuvos Respublikai. Priesaikos tekstui ir jos davimo ceremonijai turi būti teikiama derama pagarba ir reikšmė, nes netiksliai arba su išlygomis perskaitytas priesaikos tekstas turi būti nedelsiant įvertintas, paprašant pakartoti tikslų priesaikos tekstą arba, jei tai padaryta sąmoningai – siekiant suklaidinti Tautą, tai toks veiksmas turi būti vertinamas, kaip savanoriškas atsisakymas priimti Tautos teikiamą mandatą. Priešingai, viską atlikus sklandžiai išrinktasis į Seimą įgyja visas Tautos atstovo teises ir pareigas. Jo mandatą riboja jo duota priesaika, kurios sulaužymas yra teisinis pagrindas inicijuoti apkaltą. Apkaltos metu arba patvirtinamas arba atmetamas priesaikos sulaužymo faktas. Svarbu ir tai, kad priesaikos sulaužymas yra bendresnis pagrindas už kitus du apkaltos pagrindus – šiurkštų Konstitucijos pažeidimą ir nusi kaltimo padarymą, nes pastaraisiais veiksmais būtų sulaužoma Seimo nario priesaika.

Kita vertus, siekis efektyviai įgyvendinti LRK nuostatas apsaugotų Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą nuo papildomo darbo, pilietinei visuomenei liktų prižiūra, ar Seimo nariai iš tikrųjų dirba žmonių gerovei.

Kultūros politika ar šutvės verslas?

Juozapas Palionis

Garbingas Šveicarijos sūnus ir didis Lietuvos patriotas profesorius Juozas Eretas-Jakaitis knygoje „Iš-eivijos klausimu“ (Roma, LKMA, 1974) rašė, kad mažosios tautos ir jų valstybės nėra tokios silpnos kaip mažos, o didžiosios tautos ir jų valstybės nėra tokios galingos kaip didelės, kad mažųjų valstybių siela yra laisvė, pagrindas – teisė, o brangiausias turtas – jų kultūra. Kultūros plėtočiai palankesnes sąlygas turi mažosios valstybės, nes didžiųjų siekiai užimti didesnes teritorijas, organizuoti ir išlaikyti stipresnę gynybą ar puolimui kariuomenę, sudaryti sudėtingą administracinį aparatą ir valdymą joms nepalieka vietos rūpesčiui kultūra; besiplėsdamos plokštumoje, jos negali kilti į aukštumas. Kas sukaupia Ermitažę, Britų muziejų ar Luvre, labiau atspindi ne rusų, anglų ar prancūzų kultūrą, o mažųjų, iš kurių tie kūriniai buvo gauti, nupirkti ar pagrobti. Ne didieji, o mažieji pasižymi moksle, garsėja reikšmingais atradimais ir išradimais.

Ar tinkamai naudojame, tausoame ir plėtojame tą didžiausią mūsų mažos tautos turtą – kultūrą – priklauso nuo vykdomos kultūros politikos.

Kai režisierius ir visuomenės veikėjas Julius Dautartas („Bernardinai.lt“, 2008 06 05) paklausė savo kolegų,

Guggenheimo projektas

kas yra ta kultūros politika, visi kategoriškai paneigė jos egzistavimą Lietuvoje. Anot režisieriaus, „pažvelgus į visų prieš tai buvusių vyriausybių darbą bei biudžetus – nė karto tai nebuvo orientuota į kultūros poreikius. Žinoma, daugiau ar mažiau visada buvo globojami „karališkieji dariniai“ – nacionaliniai teatrai bei geriau žinomi menininkai. O visa kita kultūra niekada nebuvo akcentuojama“. Čia ir dera paklausti, ar dabartinėje vyriausybėje radosi kultūros politika? Ir čia pat konstatuoti, kad kultūros politiką seniai išstūmė pelningas, žinoma, - ne valstybei, verslas. Tokią padėtį vaizdžiai atspindi aukščiausio iš menų – architektūros – raida sostinėje; Vilnius tapo daugiaaukščių gelžbetonio ir stiklo monstrų ankštu skruzdėlynu.

Patikimai galime tvirtinti, kad mūsų architektų kūrybinės galios nuskendo pelningame statybų versle. Gal jų kūrybinė mintis ir nėra sužlugdyta, tačiau trūksta galių atsispirti pelningam statybų verslui. Kai projekte negalima be gido rasti minties, nepajuntama kūrėjo įkvėpta dvasia ir idėja, toks tvarinys negyvas, jau ne kūrinys, o kurpinys, kūrybinės minties aborto padariniu vadintinas. Teiginį patvirtinančių faktų apstu, o projektai Lukiškių aikštės konkursui akivaizdžiai atspindi siekį turėti naudą iš konkursinių premijų, o vėliau – iš pelningų statybų. Kitas projektas – Guggenheimo muziejus sostinės centre – liudija esant jau ne kūrybinės minties aborto padarinį, o kultūros politikos aborto rezultata. Iš pastarojo projekto paslaptingo kurpimo, konkurso tik tarp užsieniečių paskelbimo, konkurso komisijos sudėties (joje užsieniečiai ir „architektūros žinovai“ premjeras G. Kirkilas bei sostinės meras J. Imbrasas) galima neklystamai tvirtinti, kad šis projektas yra oligarchų šutvės afera. Nereikia kokių specialių tyrimų ar išvalgų, kad pamatytume, jog aferą bruka nuteistas už „gerus darbus“ buvęs Vilniaus meras Artūras Zuokas (drauge su Rubikono grupe), o ją globoja premjeras Gediminas Kirkilas.

Ką bendra su tautine kultūra turi Guggenheimo muziejus ir jame numatomi demonstruoti FLUXUS kūriniai? Tik tiek, kad tokio tipo pokštų autoriai yra lietuvių kilmės Jurgis Mačiūnas ir Jonas Mekas. Pats FLUXUS judėjimo, atspindinčio naują, kosmopolitišką požiūrį į meną pradininkas J. Mačiūnas teigė: „Jei kas nori, tai gali vadinti menu, kodėl gi ne? Mes niekad nepretendavome į meną. Aš nelaikau FLUXUS menu. Manau, kad tai geri, išradingi pokštai. Mūsų

manifestai įgavo antimeno formas, o mes buvom palinkę į tai, ką galėtų padaryti kiekvienas. Čia viskas siejasi su Johnu Cage'u. Kai jis sako, kad galima klausytis gatvės triukšmo ir patirti estetinius išpūdžius – nebereikia jokių muzikantų. Kiekvienas gali būti pats sau muzikantas ir klausytis gatvės bruzdėjimo... Menininkas profesionalas tampa visiškai nebereikalingas. Jeigu kasdienis gyvenimas, kasdieniai **ready-made** tau suteikia tokius išgyvenimus, tu jais gali visiškai pakeisti meninę patirtį ir menininko poreikis tuomet išnyksta...“

Ir štai, kai Nacionalinė galerija dėl lėšų stokos kelinti metai rekonstruojama, kai

trūksta lėšų skurstantiems muziejams bei kitoms kultūros reikmėms, kai reprezentacine paskelbta Lukiškių aikštė lieka plyne, už 5 mln. JAV dolerių Vilniaus savivaldybė jau išigijo visą J. Mačiūno kolekciją – 2600 eksponatų. 2006 m. birželio mėnesį į Vilnių buvo atvežta pirmoji kolekcijos dalis. Kolekcijoje – J. Mačiūno darbai, skirti „Film-Makers Cinematheque“, „Film Culture“ žurnalui. Vyriausybės strateginio planavimo komiteto posėdyje pritarta Guggenheimo muziejaus Vilniuje kūrimui, kuriame ir bus eksponuojami kosmopolitiniai pokštai. Jis turėtų pareikalauti 260 milijonų litų. Dar balandį, be viešo konkurso nuspręsta, kad geriausią projektą Guggenheimo muziejui Vilniuje pateikė irakiečių kilmės architektė Zaha Hadid.

Ar sugebės aferai pasipriešinti tautinei kultūrai neabejinga visuomenė, ar tik pasipiktinusi dūsaus: „kas per laikai, kas per papročiai“? Taip neturėtų būti; darkyti sostinės veidą, švaistyti šimtus milijonų šutvei pelningiems pokštams – nevalia!

„Mir“ – taika ar karas?

Jevgenijus
Jevtušenka

Rusų kalboje žodis „mir“ turi dvi reikšmes: pasaulis ir taika. Nejuokaudami galime tvirtinti, kad Rusija, žodžiais kovodama už taiką, iš tikrųjų siekė ir dabar tebekovoja, kad valdytų pasaulį. Juk pasaulinės revoliucijos idėja buvo viešai skelbiama, buvo nemaskuojamai skatinamas per kovą komunizmo išsigalėjimas visame pasaulyje. O tuo pat metu važius apie taiką Rusijoje buvo taip skalambijamas, kad į jį buvo įsukti dailininkai, dainininkai, poetai. Antai talentingas poetas Jevgenijus Jevtušenka sovietmečiu parašė eiles „Ar nori rusai karo“, kuriose aiškiai akcentuojama, kad Rusija nenori karo. Joms muziką sukūrė Eduardas Kalmanovskis, ją dainavo garsūs solistai, chorai. Daugelis dar ją prisimena.

Tarsi atsakydamas į J. Jevušenos paklausimus, Vincas Korsakas (1928 – 2005) – LLKS narys, poetas, politinis kalinys, Lietuvos kaimo rašytojų sąjungos narys – 1995 spalio 10 d. parašė, o 1996 m. „Varpas“ (Nr. 2(21)) išspausdino jo eilėraštį:

Ar nori Rusija karų?

Ir mums žinoti pravartu.

Paklauskime kitų tautų.

Klauskim Rytų ir Vakarų,

Ar nori Rusija karų?

Aš išvadą pateikt galiu:

Pabaltijo trijų šalių,

Kaukazo, Vengrijos tautos,

Ji daugel kartų pakartos...

Afganistanas dar pridės

Vincas Korsakas

Net ir sukrūvintas raidės
Ir pasakys žodžiu tyru,
Ar nori Rusija karų.

Ir Azija bus išgirsta,
Ir Lenkija patvirtins tą,
Bulgarija, Vokietija,
Kurios gyveno jau su ja,
Ir viską atmena gerai,
Ką reiškia Rusijai karai.

Ir per tuos atverstus lapus,
Pamatom vis naujus kapus.
Pro daugumos tautų šnekas,
Matysim surištas rankas
Ir tankų vikšrus kruvinus,
Širdis sutryptas ir namus,
Ir teisę būt laisvu žmogum,
Grožėtis saule ir dangum.

Šiandien Čėčėnijos laukuos
Vėl žemė skendėja kraujuos.
Šimtai jau žuvo nekaltų,
O ji su veidu vėl šaltu,
Kaip kitados laikais carų,
Ištroškusi naujų karų...
Skaudu net tiems, kur po ber-
žais,
Po kauburiais laukų mažais,
Kurie tikėjo – laikas eis,
Po jais trūnyt nieks neateis.

Bet apsiriko jie labai.
To nereikėjo laukt ilgai:
Ne taip seniai kai už Kabulo,
Šimtai ir tūkstančiai jų gulė
Ir po beržais, ir po pušim,
Net iki šiol grūmės su
mirtim...
Ir kaip anie: trūnys, gulės,
Nebus nei kapo, nei gėlės
Ir nežinos ką jie ten gynė,
Svetimą šalį, ar tėvynę.

Dabar nėra jau leninų,
Nei berijų, nei stalinų:
Pabaltijui grasina vėl.
Užmiršt šio krašto jie negal,
Nes Kremliuj esanti svita
(Nebuvo niekad ji kita),
Kaip visada ieškos progų,
Dėl savo kruvinų nagų,
Kai Vilnius, Talinas, Ryga
Ištars: jau laisvei pabaiga...

Nors ši tiesa labai baisi,
Suprantame gerai visi.
Balsai sūnų ir dukterų:
Vėl nori Rusija karų.
Kitus užimt, sutrypt, pavergt,
Paskui nuo visko užsimerk
Ir šaukt „taika“ visu choru –
Nenori Rusija karų.

Netrukus V. Korsako žodžiai išsipildė:
„kovodama už taiką“ Rusija užpuolė ir
pradėjo niokoti Gruziją, atplėšė nuo jos du
didžiulius regionus. Iškart pasirodė rusų
kalba rašytas eiliuotas anonimo eilėraštis
apie „taikdarę“ Rusiją.

Хотят ли русские войны?
Не спрашивай у тишины,
Не спрашивай у тех солдат,
В мемориалах, что лежат.

Спроси у цинковых гробов,
В которых молодых сынов
С земель соседских привозили
Старухам, чтоб те слезы лили.

Спроси у бравых тех ребят
В Кремле которые сидят,
К погонам звезды пришивая,
Дубиной «мирною» махая.

Спроси у Польши и Литвы-
Им о России снятся сны.
Спроси у пражской у весны, -
Хотят ли русские войны?

Спроси у венгров, как когда-то
На танках русские солдаты,
По Будапешту рассекали,
Вугорцев к миру «приучали».

Тебе ответит старый финн,
Проживший много – до седин,
Как «мирно» русские войска
Рвались сквозь зиму и снега.

Есть что сказать и белорусу,
Тому, чьи предки из литвин,
Какою жуткою ценою
Им братство подарил москвин.

Когда Суворова орда
Палила села, города...
Спроси, спроси у Куропат-
Там непокорные лежат.

Спроси – что Украине братской,
Заверенной в любви славянской,
Из цепких рук большого брата,
Зачем защит искать у НАТО?
Спроси всех западных славян, -
Как миру их учил Иван...

Миролюбив солдат-Иван
Бомбил Кабул, Афганистан.
В их кишлаки и города
Не мир пришел – пришла беда.

Спроси у вдов, детей Чечни, -
Хотят ли русские войны?
Кто он, русский «миротворец»,
Тебе ответит гордый горец.

Грузин, улыбчивый всегда,
Сквозь слезы просто промолчит.
От миролюбия соседа
Сейчас его земля горит.

ХОТЯТ ЛИ РУССКИЕ ВОЙНЫ?
И от Китая до Литвы
Найдется ль хоть один сосед,
Который твердо скажет, -
«НЕТ!»?

Gal šio sparnuoto komentaro au-
torius ir nebuvo matęs V. Korsako
eilių, tačiau jų struktūra, klausimai
ir atsakymai tarpusavy yra itin pana-
šūs. O tai – ženklas, kad žodžio „mir“
prasmę suvokia ne vien lietuviai, lat-
vis, estas, čėčėnas, afganas, gruzinas,
bet jį skausmingai suvokia ir rusai;
tas žodis, tariamas Kremliuje, reiškia
karą.

Teatleidžia skaitytojas, kad redak-
cija dėl vietos stokos nepateikia kūri-
nėlio vertimo.

Knyga apie neplanuoto kelio atkarpą

Ypatingo susidomėjimo susilaukė ne taip seniai pasirodžiusi Algirdo Katkaus knyga „Iš aušros į sutemas“ (jau išėjo jos antra laida). Daugeliui iki knygos pasirodymo buvo išlikęs tik geras įspūdis apie knygos autorių, kai jis buvo Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininku. Knyga ne tik atgaivino prisiminimus apie įžvalgaus politiko, tikro Lietu-

vos patrioto veiklą ne vien Seime, bet skaitytojas sužinojo ir tai, ko nebuvo galima viešinti, ką gero Tėvynei darė ir tebedaro knygos autorius tyliai. Akivaizdu, kad knyga rašyta ne savęs sureikšminimo dėlei, o iš susirūpinimo Lietuvos ateitimi, jos saugumu.

Tikėtina, kad deramo dėmesio susilauks tik ką pasirodžiusi 2000 egz. tiražu, Audronės Škiudaitės redaguota, Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto narės Rasos Juknevičienės knyga „Politika mano gyvenime nebuvo planuota“.

Nors knyga nėra „liesa“ (160 psl.), tačiau joje tėra atspindėti tik pastarųjų kelerių metų Seimo narės veiklos fragmentai, tik turiningo politikės kelio atkarpa, įdėtas tik žiupsnelis medžiagos iš jos prisiminimų, radijo ir televizijos laidų, iš laikraščių. Dėl R. Juknevi-

čienės darbo specifikos, ne viskas ir gali būti viešinama; su saugumu ir gynyba susijusi veikla vykdoma tyliai. Žavi tai, kad tarp gausių darbų, įvairių pareigų Seimo narė rado laiko ir turėjo galių užrašyti tai, kas labiau ne jai, o visuomenei, valstybei reikalinga.

Sakoma, kad žmogus savo gyvenimą planuoja, o Dievulis tą planą koreguoja. Rasa planavo rūpintis konkrečių žmonių sveikata. Tačiau planas buvo koreguotas: Tėvyne pašaukė rūpintis visos lietuvių tautos ir jos valstybės sveikata, saugumu. Po Hipokrato priesaikos, priėmusi priesaiką Tėvynei, R. Juknevičienė pastarosios laikosi, ką liudija jos žodžių ir darbų vienovė. Nelengva, labai nelengva rūpintis valstybės saugumu išorinių ir vidinių grėsmių akivaizdoje, kai dėl politinės valios raiškos reikia susiremti net su „savais“, partinių mokyklų kalvėse pakaustytais seimūnais ar papirktais žiniasklaidos klastūnais. Politinis išprusimas, pašaukimo suvokimas, aukšta vidinė kultūra, savitvarda provokacijų akivaizdoje Seimo narė daro nepažeidžiama, neįveikiama. Todėl per dalyvavimą susitikimuose su rinkėjais, radijo ir televizijos laidose, per jos politinę veiklą žmonės ne tik gerai pažino, bet ir pamilo Rasą, ko retas politikas sulaukia.

Netenka abejoti, R. Juknevičienės knygą skaitytojai mielai ims į rankas, turės progą dar geriau susipažinti su autorės veikla.

Informacija pasipriešinimo dalyviams

Dėl rehabilitacijos

Okupacinių režimų už pasipriešinimą represuotiems asmenims įstatymu grąžinamas geras vardas. Seime priimtu įstatymu skelbiama, kad Lietuvos gyventojai, kurie buvo represinių organų nuteisti ar įkalinti ne teismo tvarka, kurių laisvė buvo kitaip apribota už pasipriešinimą agresijai ir okupaciniams režimams, taip pat tie, kurie buvo ištremti iš Lietuvos,

yra nekalti, atkuriamos visos jų pilietinės teisės.

Įstatymo rengėjai sako, kad kelios dešimtys sovietų ir hitlerinės Vokietijos režimų aukų pačios prašė atkurti teisingumą ir sugrąžinti gerą vardą.

Nors Lietuvos teismai iki šiol priimdavo prašymus rehabilituoti, bet jie atsižvelgdavo į represinių struktūrų bylose pateiktas ir ne visada teisingas aplinkybes.

„Nepriklausomas Lietuvos teismas tų aplinkybių net netirdavo, iškart pripažindavo, kad jos yra neįrodinėjamos, kaip aksioma. Ta aplinkybė žmo-

VARPAS

Leistas politkalinių sovietinės koncentracijos stovylose: 1955 m. Vorkutoje ir 1957 m. Intoje, nuo 1975 m. iki 1989 m. – pagrindėje Lietuvoje. Atkurtas 1996 m. vasario mėn.

Leidėjai Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjunga, SL 22 09, ISSN 1648-0244.

Adresas: Architektų g. 14-60, Architektų g. 8-4, LT-04210 Vilnius. Tel.: 2444619, 2442157.

Redaguoja redakcinė kolegija. Numerio dailininkė ir dizainerė Neringa Motiejūnaitė. Bendradarbiams honoraras nemokamas. Straipsnių turinys nebūtinai turi sutapti su redakcijos nuomone, straipsniai ir nuotraukos nekomentuojami ir negražinami.

170-ojo „Varpo“ numerio redaktorius – Algimantas Zolubas. Skaitykite „VARPA“ internete: www.lrs.lt/rezistencija

Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjunga (kodas 191913666)
Atsiskaitomoji sąskaita AB Bankas HANSABANKAS, Karoliniškių KA.
Sąskaita Nr. LT62.73000.10002492325

Išleido ir spausdino „Petro ofsetas“. Žalgirio g. 90, Vilnius. Tiražas 800 vnt.

Aukos VARPUI

Už aukas „Varpui“ dėkojame:

S. Vaineikienei 100 Lt, M. Šironienei – 20 Lt, A. Svarinskui – 20 Lt, kunigui Juozapui – 500 Lt, G. Vokietaitytei (JAV) – čekis 150 USD, A. Vaičiūnui – 20 Lt, J. Narkui – 20 Lt, V. Masikonui – 15 Lt, A. Rauličkiui – 40 Lt, J. Dukštienei – 20 Lt, M. Veličkai – 100 Lt, A. Vileikienei – 15 Lt, D. Gužui – 10 Lt, R. Šalčiūnui – 100 Lt, A. Akelaičiui – 50 Lt, V. Baubliui – 220 Lt, N. Sadūnaitei – 100 Lt, S. Marčiukaičiui – 10 Lt, S. A. Maslauskui – 20 Lt, A. Milašiui – 20 Lt, R. Masaitienei – 20 Lt, A. Ronkui – 10 Lt, G. Auglytei – 400 Lt.

Dėkojame už pervestus į LLKS sąskaitą 2 proc. nuo pajamų mokesčio.

Už nuotraukas dėkojame: Petrui Šauliui, Antanui Ciūniui, Jonui Puodžiui, Lemturui Simanaičiui.

nes labai žeidė“, – aiškina Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto vadovas Julius Sabatauskas. Pasak jo, reabilitacija svarbi ir jau mirusių žmonių giminaičiams.

Nekaltai pripažįstami ir piliečiai, dirbę okupacinės valdžios institucijose, bet neveikę prieš Lietuvos valstybę.

Įstatymas netaikomas asmenims, pripažintiems kaltais dėl nusikaltimų žmoniškumui ir karo nusikaltimų, taip pat dalyvavusiems beginklių civilių žmonių žudynėse ar kankinimuose.

LLKS žinios

Rugsėjo 22 d. Ukmergės Vlodo Šlaito viešojoje bibliotekoje LLKS nario Romo Petro Šaulio ir šios bibliotekos direktorės Rasos Griškevičienės rūpesčiu buvo pristatyta čečeno Deni Muchamado, rašytojo, „XXI amžiaus“ korespondento knyga „Šiandien! Rytų bus vėlu!“ ir tuo pat metu surengta Čečėnijos prezidento Džocharo Dudajevio našlės Alos Dudajevos, rašytojos, poetės, dailininkės kūrybinių paroda. Pristatyta knyga itin patraukliai parašyta, informatyvi, gausiai dokumentuota ir iliustruota. Alos Dudajevos pateiktose 19-je drobių – Lietuvos gamta dailininkės akimis. Renginyje dalyvavo Čečėnijos Respublikos atstovė Lietuvoje Aminat Saijeva, knygos mecenatai Seimo narys Ramūnas Garbaravičius, Juozas Armanavičius, Romas Petras Šaulys, rėmėjai ir būrys skaitytojų. Svečiams koncertavo Ukmergės bočių grupė, kuriai vadovauja klubo „Prie židinio“ vadovė Zuzana Stunžėnienė.

JAV lietuvių bendruomenės pirmininkė Danguolė Navickienė XVIII tarybos vardu kreipėsi į Lietuvos mokslų akademijos (LMA) prezidentą akad. Zenoną Rokų Rudziką, primindama tarybos dar rugsėjo pabaigoje paraginimą LMA atšaukti mokslinio laipsnio suteikimą Konstitucinio Teismo teisėjai Tomai (Tamarai) Birmontienei už 1989-aisiais parašytą disertaciją „Tarybinės milicijos sukūrimas Lietuvoje“, kurioje garbinami sovietų represinių struktūrų veiksmai prieš lietuvių tautą. Kreipimosi autoriai ragina atkreipti dėmesį į šį JAV lietuvių prašymą, nes T. Birmontienės disertacija užgauna ne tik išeiviją, bet ir visą lietuvių tautą.

Istorinių Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo sukakčių minėjimo komisija lapkričio 8 d. Lietuvos nacionaliniame dramos teatre surengė Sąjūdžio steigiamojo suvažiavimo 20-mečio minėjimą. Įsimintini poeto Justino Marcinkevičiaus žodžiai: „Sąjūdis niekur nedingo, jis čia. Gal salė ne tokia erdvi, gal mes šiek tiek esame pasislinkę į senatvę, bet Sąjūdžio dvasia, kurios tada buvo pilni rūmai, pilna Lietuva, pilnos mūsų širdys – ši dvasia gyva. Be jos neapsieis, neapsieina mūsų gyvenimas. Jame niekada nebus per daug nei meilės, nei tikėjimo, nei pasiryžimo, pasiaukojimo“. Šiandien šito aš pasigendu, sakė poetas. Jis kvietė būti Sąjūdžio žmonėmis.

Lapkričio 16 d. Perlojoje paminėtos reikšmingos Dzūkijai ir visai Lietuvai Perlojos Respublikos 90-osios metinės. Perloja buvo labai pagerbta ir išaukštinta tiek garbių svečių atvykimu, tiek pasakytomis kalbomis ir Perlojos Respublikos įvertinimu. Nors lietutis smarkokai krapnojo, bet nuotaikos nepsugadino. Ši šventė liks ilgam perlojiškių, ypač jaunimo, širdyse ir prisiminimuose.

Nuo lapkričio 17 d. visą savaitę Šiauliuose, Druskininkuose, Tauragėje, Joniškėje, Marijampolėje, Alytuje, Panevėžyje, Klaipėdoje, Kaune ir Vilniuje vyko kariuomenės devyniasdešimtmečio minėjimo šventiniai renginiai. Kaip pranešė KAM, buvo laikomos mišios, pagerbtas žuvusių Lietuvos karių atminimas, vyko iškilmingos rikiuotės, konkursai, karių orkestrų pasirodymai, buvo atidaromos parodos. Pagrindiniai minėjimo renginiai vyko sekmadienį, lapkričio 23-ąją.

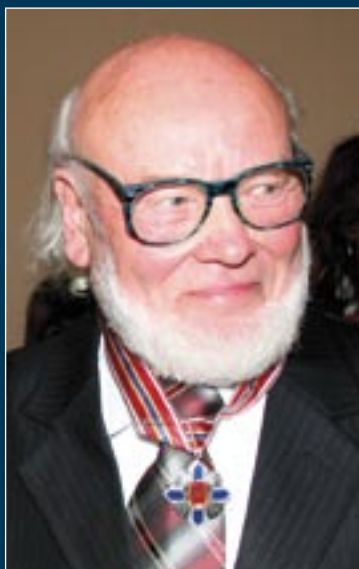
Lapkričio 22 d. prezidentas Valdas Adamkus kartu su Ukrainos vadovu Viktoru Juščenka dalyvavo dailininko Mikalojaus Konstantino Čiurlionio parodos atidaryme Nacionaliniame Ukrainos dailės muziejuje, kartu su Latvijos, Lenkijos, Gruzijos, Makedonijos, Bosnijos ir Hercegovinos vadovais dalyvavo didžiojo Ukrainos bado minėjimo renginiuose, tarptautiniame forumo „Ukraina mena – pasaulis pripažįsta“, skirtame Holodomoro 75-osioms metinėms minėti, Ukrainos nacionaliniuose T. Ševčenkos operos rūmuose valstybių vadovai pasakė kalbas. Vėliau ceremonijos dalyviai prie memorialo pagerbė 1932 - 1933 m. Holodomoro aukų atminimą.

Lapkričio 28 d. Vilniaus įgulos karininkų ramovėje pasitikta nauja politinio veikėjo, žurnalisto Edmundo Simanaičio knyga „Amžių krivulė“. Knygos penkiuose skyriuose pateikiami lyriniai apmąstymai apie asmens, šeimos moralinės skolos sampratą; tėvynės, tėviškės įvaizdžio reikšmę globaliame pasaulyje; individo ir bendruomenės raidą, keičiantis istorijos tarpsniams; apie meilės niuansus ir lūkesčius; apie dainos bei poetinio žodžio raiškos gyvastį.

LLKS ordinas ir pirmi apdovanotieji

LLKS ordinas
„UŽ TĖVYNĖS LAISVĘ“

Edvardas Burokas

Antanas Rimantas Šakalys

Perlojos Respublikos 90-mečio minėjimas

